

JERNBANEGADE VED Asylgade-krydset, således som fotografen fra Stenders Postkortfirma opfangede det i 1907.

(Lokalhistorisk Arkiv)

FAKTA

HISTORIEN I BILLEDET

– BILLEDET I HISTORIEN

■ Stil gamle fotografier – eller film – til rådighed for Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune, lyder opfordringen fra arkivet.

■ Arkivet opfordrer derfor sammen med Thisted Dagblad thyboer og hannæsboer til at kigge efter i skuffer og andre gemmer efter spændende lokalhistorisk materiale.

■ Billeder og film kan indleveres til Lokalhistorisk Arkiv både i Hurup på biblioteket og i Thisted i J.P. Jacobsens hus.

■ Arkivet scanner de gamle billeder ind og kan også sagtens bruge billeder, man selv har scannet ind i ordentlig teknisk kvalitet.

■ "Historien i billedet" er en rubrik, der med jævne mellemrum vil dukke op i Thisted Dagblad i håbet om, at det øger billed-bidragene til Lokalhistorisk Arkiv.

HISTORIEN I BILLEDET

Jernbanens gade

Af **Orla Poulsen**
Lokalhistorisk Arkiv
for Thisted Kommune

THISTED: "Der er ikke megen skønhedssans heroppe i Thy ..."

Erklærede den københavnske professor Pietro Krohn ved åbningen af den store "Industri- og Landbrugsudstilling" i Thisted 1898. En begivenhed, der vakte en vis opmærksomhed over det ganske land. Og denne Krohn var også en mand af en vis betydning. Tegner, maler, stilistisk rådgiver for Bing og Grøndahls porcelænsfabrik og leder af Kunstindustrimuseet.

En stor mand var kommet til en lille by. Tre dages vandring rundt i Thistedes gader havde været nok for den tilreisende. Der havde ikke været noget at komme efter for den skønhedssøgende fra hovedstaden. Han havde i hvert fald ikke sans for den måde, thistedboerne indrettede sig på i enkle og saglige huse bygget af lokale tømrere og murermestre. Måske lige med undtagelse af rådhuset fra 1853. Det var også tegnet af en arkitekt udefra. Rådhuset var straks blevet populært, men den "historiske stil" slog ikke an i byen bortset fra et par gavle på

Store Torv.

I 1882 er der igen arkitekter udefra ved tegnebrættet ved opførelsen af jernbanestationen og den nye toldbod tre år efter. Det er også i 1882, Jernbanegade bliver brudt igennem og skal til at bygges.

Resten er - som man siger - historie. Meget er blevet ændret omkring Store Torv, Storegade og J.P. Jacobsens Plads i årenes løb. Og hvad den skønhedssøgende professor Krohn ville have sagt til det alt sammen i dag, det kan vi af gode grunde ikke vide noget om. Måske også godt det samme!

Men Jernbanegade ligger der stadig - for flere ejendomme på det nærmeste i uændret skikkelse. Som man kunne se gaden karakteriseret i et avisindlæg af Robert Mogensen for nylig: "Jernbanegade er en af Thistedes fornemme gader, hvor huse-ene er omhyggeligt proportionerede og facaderne dekorerede med guirlander, pilastrer, gesimsbånd og andre udtryk for arkitektonisk overskud. De gæster, der i jernbanens storhedstid kom med toget til byen, skulle have den smukkeste tænkelige entré, før de ankom til byens store torv ..." Anledningen var angiveligt overvejelser hos den nye ejer, Vestjysk

Bank, om at rive facadebygningen på Jernbanegade 17 ned for at skaffe nye parkeringspladser: "Ved at pille et enkelt hus ud af rækken og efterlade byggetomten med parkerede biler, mister hele dette smukt tænkte bybillede sin rumlige prægnans og sin bymæssige styrke".

Det drejer sig - som bekendt - om den ejendom, som i mange år rummede Thisted Dagblads ekspedition. Avisen købte ejendommen i 1928 af distriktslæge Tolderlund. Familien Tolderlund er tæt knyttet til Thistedes kulturelle og politiske historie i forrige århundrede. Udviklingen har taget bagbygningerne til det gamle aviskompleks, og resten er overtaget af den globale vindenergi, der har bygget nyt i forbindelse med naboejendommen - Jernbanegade 11.

Denne adresse har også et særligt kapitel i den lokale historie. I 1882 købte folketingsmand C. Berg en grund i Jernbanegade til en bladbogtrykkeri. Fem år senere solgte han et areal af denne grund, hvor ejendommen nr. 11 blev opført som beboelse for fire familier. I 1895 indrettede sagfører A. Gade kontor i en af lejlighederne. Ejendommen har senere været ejet af overretssagfører

Hagedsted, der i 1930 solgte til landinspektør Smed Søndergaard.

I 1959 rykkede Thisted Sygekasse ind. Da sygekasserne var forfaldne i 1970 med kommunalreformen, blev landinspektør Poul Boe ny ejer indtil 1978, da han afhændede til forsikringselskabet Alm. Brand, der havde holdt til i ejendommen siden 1958. Det var det år, Poul Boe også kunne kalde sig brandinspektør. Men det er nok især som musikalsk forgrundsfigur gennem mange år, thistedboer husker ham. I hans tid var Thisted Musikforening landets største. Det var også ham, Thisted kan takke for, at der blev anlagt et friluftsteater i Christiansgave.

Jernbanegade 11 har i årenes løb tjent mange formål. Foruden nævnte drejer det sig tuberkulosestation, landbosparekasse, amtsligningsinspektorat for Thisted Amt, lægekonsultation, kreditforrentings- og livsforsikringskontor. Og der var privatbolig for landinspektør Smed Søndergaard indtil 1959.

Med andre ord: Jernbanegade er ikke blot bevaringsværdige ejendomme, det er også en åben lokalhistorisk bog, som en ny og moderne tid har travlt med at føje nye sider til.

STORE TORV med kig ned gennem Jernbanegade. Fra dengang Føtex kun var løststående bogstaver i alfabetet.

(Lokalhistorisk Arkiv)